

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2446 in 2455
Izjaha razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Pošta št. 11.409

Italijanski imperializem v italijanskem tisku

DVA ČLANKA PROTIFAŠISTIČNEGA DNEVNIKA »LA LIBERTA«.

V včerajšnjem uvodniku smo po beograjski »Politiki« dokumentarno pokazali, kako sistematično izvajajo Italijani svojo propagando za »neosvobojeno« Dalmacijo in kako sodelujejo pri tej akciji celo uradne, odgovorne osebe. To postopanje tudi v ostalem svetu ni ostalo neopaženo. Svetovni tisk mu posveča vedno več pozornosti; zlasti francoski in angleški listi objavljajo v zadnjem času pr. glasilu protifašistične koncentracije »La Liberté« v Parizu v eni svojih številic zadnjega časa o zlaganosti italijanskih trditvev glede narodne pripadnosti Dalmatincev in beleži tudi vse manifestacije in demonstracije fašizma proti Jugoslaviji.

»La Liberté« vprašuje v tem svojem članku: »S kakšno pravico se more fašizem zanesti za Italijane v Dalmaciji, ko je vendar splošno znano, da je oropal Slovence in Hrvate v Julijski krajini vseh pravic in napravil iz njih prave pravcate sužnje? Fašistični režim, ki je zaslužil vso Italijo in je posebno brezobziren v Julijski krajini, nima niti politične niti moralne pravice, zavzemati se za Italijane v Dalmaciji.« V številki z dne 8. t. m. pa objavlja še drug članek o fašistični propagandi za Dalmacijo - ter ostro napada šefa te propagande Kozelschija (Kozelskega). Tu citira neki njegov govor, v katerem je pozival Italijane, naj se pripravijo na vojno za osvobodjenje Dalmacije. List pravi, da je vsa ta fašistična akcija dovolj prozorna: fašizem bi rad osvojil Dalmacijo, da bi potem mogel prodirati dalje na Balkan in izvršiti svoj imperialistični pohod na vzhod. »La Liberté« se sklicuje nadalje na pisanje listov »La Volonté d'Italia« in »Giornale d'Italia« in pravi, da je posebej poslal nedavno v Dalmacijo svojega posebnega dopisnika, ki piše sedaj »Pisma iz okupirane Dalmacije«.

Mahatma Gandhi čaka na smrt

DASI JE PROST, NOČE IZ JEČE. OSVOBODITI HOČE PARIJE IN IZENACITI IN ZEDINITI INDIJCE.

BOMBAY, 21. septembra. Čim je Gandhi pričel stradati, ga je preiskal letniški zdravnik, ki je ugotovil, da je indisponiran in mu je zato priporočil absoluten mir. Upravitelj letnišnice je ponovno obiskal Gandhija in mu sporočil, da je prost in da lahko zapusti ječo brez kakršnihkoli ovir in omejitvev. Gandhi je to odločno odklonil in izjavil, da bo nadaljeval gladovno stavko v ječi. Dejal je: »Tukaj bom stradal, dokler ne bom umrl!«

PUNA, 21. septembra. Zadnja jed, ki jo je zavžil Gandhi, je obstojala iz pšenice kruha, datelnov in majhne količine mleka. Ko je pojedel to skromno kosilico, mu je njegov tajnik Besai z drhtečo roko ponudil kozarec vode. Gandhi li dolgo časa molil v družbi svojega prijatelja Patela. Tako je Gandhi pričel stradati.

TURBAN, 21. septembra. Gandhijev sin Manilal je odpotoval v Indijo, da še

more fašizem tožiti Jugoslavijo, da je odstranila iz Dalmacije italijansko, ko sam istočasno nastopa skrajno brutalno napram slovanski in nemški manjšini v svoji državi in gre tako daleč, da odstranjuje celo slovenske in nemške napiske z nagrobnih spomenikov. V istem članku pa objavlja tudi nadaljni detail, ki kaže postopanje službene Italije v zelo čudni luči, in sicer glede iredentistične dalmatinske akcije. O priliki nedavnih proslav 50letnice Garibaldijeve smrti je sprejel Mussolini v avdienci tudi direktorij t. zv. »Garibaldijske federacije«, in v svojem nagovoru je pozval garibaldiince, naj bodo vedno pripravljene za vsako »eventualnost«. Naglasil pa je celo popolnoma odkrito možnost oborožene akcije v Dalmaciji ali na Hrvaškem, rekoč, da se v takem primeru Italija ne bo mogla poslužiti svoje redne vojske. Isto temo je obravnaval malo kasneje voditelj garibaldiincev Ezio Garibaldi v reportu svojim častnikom.

»La Liberté« pravi, da bo fašistična vlada gotovo demantirala to trditvev, toda ta demanti ne bo mogel zabrisati važnih sledov in znakov, ki kažejo, da se Italija pripravlja na eventualno oboroženo akcijo v Dalmaciji. V nedejo 30. julija je bila v San Marinu garibaldijska slavnost. Uradni govornik je bil fašistični senator Inocenzo Cappa in njegov govor je bil v celoti objavljen v listu »Il Popolo Sanmarinese« z dne 14. avgusta. V tem govoru je Cappa govoril o svetovni vojni, mirovnih pogodbah, egoizmu Italije in o nevhvalečnosti balkanskih narodov. Dejal je, da je bila Italija po vojni krivično tretirana, da se pa bliža čas, ko bo dobila vse ono, česar ji niso dale mirovne pogodbe. Zato se morajo Italijani pripraviti! Razume se: »uradna Italija mora biti korektna, če pa bo potrebna kakšna »nepričakovana« akcija, bodo rdeče srajce, ki režima ne morejo neposredno kompromitirati, vedno pripravljene storiti tisto, česar črne (fašistične) zaenkrat še ne smejo.«

Tako razkrinkavajo in obsojajo italijanski fašistični imperializem celo Italijani sami, ki se jim patriotizem ne more odrekati, četudi so zaradi svojih nazorov morali zapustiti domovino. Celotni dajajo prav nam. In to je vsekakor največja obsodba fašistične Italije.

KOLERA NA KITAJSKEM.

LONDON, 21. septembra. Po poročilih iz Pekinga se je razširila po pokrajini Šansi epidemija kolere in zahtevala doslej že 2500 žrtev.

IZGON NOVINARKE IZ RUSIJE.

MOSKVA, 21. septembra. Zastopnica »Daily Expressa« in »Sunday Expressa« Klimanova je bila radi tendencioznega poročanja o notranjem položaju izgnana iz Rusije.

Po Hendersonovem odgovoru

ODGOVOR JE NA ENI STRANI POMIRJEVALEN, NA DRUGI PA SKUŠA NAPRTITI NEMČIJI ODGOVORNOST ZA NEUSPEH RAZOROŽITVENE KONFERENCE.

PARIZ, 21. septembra. Po vesteh iz Berlina tamkajšnji tisk živahno komentira odgovor predsednika razorožitvene konference Arthurja Hendersona, ki ga je poslal nemški vladi na njeno sporočilo, da nemška delegacija začasno ne bo sodelovala pri delu razorožitvene konference. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da se da Hendersonov odgovor tolmačiti kot poskus pomirjenja ali pa tudi kot poskus, da bi se Nemčiji naprtila odgovornost za eventualni neuspeh razorožitvene konference. List pravi, da sta Anglija in Francija delansko onemogočili Nemčiji njeno uspešno sodelovanje na tej konferenci.

»Lokal Anzeiger« pravi, da nemška vlada nikakor ne bi mogla sprejeti teze, ki jo je postavil v svojem govoru Arthur Henderson. Pangermanska »Deutsche Tageszeitung« poziva Francijo, da omili svoje stališče na bodočem zasedanju Društva narodov, ker bi sicer morala Nemčija zapustiti tudi Društvo narodov. Organ centra »Germania« ne verjame, da bi bilo koristno, da bi se vprašanje nemških zahtev iznašalo pred Društvo narodov. »Vossische Zeitung« smatra za umestnejše in boljše, da se zainteresirane države sporazumejo o rešitvi tega vprašanja poprej, preden bi prišlo pred Društvo narodov.

Razprava proti dr. Jovanoviću

POTEK DANAŠNJEGA ZASLIŠEVANJA OBOŽENCEV PRED SODIŠČEM ZA ZAŠČITO DRŽAVE

BEOGRAD, 21. septembra. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je danes nadaljevala razprava proti vseučiliškemu profesorju dr. Dragoljubu Jovanoviću in soobtožencem. Prvi je bil zaslišan soobtožen Miodrag Miletić, ki mu očita oboževanje, da je raznoževal in razširjal profesorjeve letake. Miletić priznava, vendar pa pravi, da se mu ni zdelo to nič nezakonito, saj česar ni

sil, da sodišče za zaščito države ni pristojno o tem razpravljati. Za njim je bil zaslišan poštni uradnik Demeter Belić, ki je svoje dejanje istotako priznal in dejal, da se je udeleževal propagande zato, da bi se maščeval radi neke krivice, ki mu je bila storjena v poštni službi. Sledilo je zasliševanje uradnika Nabaviljalne zadruga državnih uslužbencev Petra Popovića, ki se traja.

Dr. Kramer namestnik zunanjega ministra

BEOGRAD, 21. septembra. Za intermističnega namestnika zunanjega ministra Boška Jevtića, ki je odpotoval v Ženevo k seji Društva narodov, je imenovan minister brez portfelja dr. Albert Kramer.

PAPENOV NAPORI.

BERLIN, 21. septembra. V zvezi z objavo vladnega manifesta o priliki novih parlamentarnih volitev se v političnih krogih govori, da bo vlada skušala ustvariti enotno Hindenburgovo fronto vseh strank, zvez in skupin, ki stoje za sedanje vlado.

Konferenca zastopnikov avtobusnih podjetij

BEOGRAD, 21. septembra. Trgovinski minister Mohorič je sklical v Beograd konferenco zastopnikov vseh jugoslovanskih avtobusnih podjetij, da izve njihove želje in pritožbe radi nameravane akcije za pospeševanje avtomobilizma in avtomobilskega športa.

OSTAVKA KATALONSKE VLADE.

BARCELONA, 21. septembra. O priliki aplikacije novega katalonskega statuta so podali vsi člani vlade polkovnika Macie formalno ostavko, da mu s tem dajo proste roke pri sestavljanju nove vlade. Vladna kriza pa bo rešena še danes. Pričakuje se, da bo v novi vladi ostala večina dasedanjih ministrov.

Peklenski stroj v Kratovu

BEOGRAD, 21. septembra. Po poročilih iz Kratova so našli tam na nekem prostoru izven mesta dva peklenska stroja, od katerih je eden eksplodiral ne da bi povzročil kakšno škodo, dočim je drugega demontiral neki strokovnjak. Oblasiti so uvedle preiskavo, da doženejo, kdo je peklenska stroja postavil.

VIHAR NA BAHAMSKEM OTOČJU.

LONDON, 21. septembra. Po vesteh z otočja Bahama, ki so prispele v javnost šele sedaj, je divjal tamkaj 5. t. m. grozen orkan, ki je razdejal na otoku Abacu mesta Green, Turtle in Chapetown. Dospel je naštetih 14 mrtvih in 70 ranjenih oseb.

JUBILEJ GRADIŠČANSKIH HRVATOV

DUNAJ, 21. septembra. V nedeljo 25. t. m. bo v Dunajskem Novem mestu odborova seja Hrvatskega kulturnega društva z Gradišćanskega, na kateri se bo razpravljalo o pripravah za svečano proslavo 400-letnice prihoda Hrvatov na Gradišćansko.

URADNI PODATKI NESREČE V ALŽIRU.

PARIZ, 21. septembra. Predvčerajšnjim so bila rešena izpod razvalin vojaškega ponesrečenega vlaka v Alžiru zadnja trupla ponesrečenecov. Končna bilanca te strašne prometne katastrofe je naslednja: 61 mrtvih, od teh 56 vojakov tujske legije in 5 železničarjev, 217 legionarjev in 2 železničarja pa je bilo ranjenih. V bolnišnici leži še vedno 96 težko ranjenih oseb.

LLOYD GEORGES PROTI VLADI.

LONDON, 21. septembra. Lloyd Georges je na nekem političnem zborovanju ostro obsodil zunanjo politiko sedanje vlade. Ta politika je privedla tako daleč, da so sedaj proti Angliji tri močne velske sveta, Nemčija, Italija in Rusija, dočim je na njeni strani samo oborožena Francija.

KARAMBOL ITALIJANSKIH LETAL

RIM, 21. septembra. V vojni luči Spezli sta se v zraku zalotela drug v drugega dva velika bombna hidroplana, Karambol je bil tako silen, da sta obe letali padli v morje in se takoj potopili. Pri tem so se ponesrečili: poročnika pilota Die Leva in Premolla, narednika pilota Marinelli in Paleoro ter podčastniki Leolini, Tempesta in Paolicchi.

Dnevne vesti

Posledice popivanja nabornikov

Uboj v Dražencih pred sodiščem.

Ni redke dogodek, da si skočijo v la-se fantje naborniki, ko se vračajo z nabora domov. Tak žalosten primer je obravnal danes dopoldne veliki kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča. Pred sodnike je stopil plečat in postaven hlapec Štefan Hostnik iz Lancove vasi, obtožen, da je 12. julija v nekem vinotoču v Dražencih smrtno zabodel svojega znanca, posestniškega sina Jerneja Golca. Nepremično in zvedavo je zrl v državnega tožilca, ko je čital obširno obtožnico, iz katere posnemamo:

Obtoženec Štefan Hostnik ter posestniška sinova Lovrenc Vidovič in Jernej Golec so se vračali 12. julija z nabora iz Ptuj. Po naboru so popivali po raznih gostilnah. Precej nakajeni so prišli pozno popoldne v Kosovo gostilno v Turnišču, kjer sta jih pričakovali dekleti Marija Cafutova in Marica Klasičeva. Od tam se je podala precej razigrana in razpoložena družba v Tomažičev vinotoč v Dražencih. S potjo pa sta se sprla obtoženec in Jernej. Hostnik je namreč dražil Golca, če je res, kar pravijo dekleta, da je Pernekova Jera njegova ljubica. Golca je to tako silno razjezilo, da je prisilil Hostniku nekaj krepkih za-ušnic. Jezilo ga je to tem bolj, ker je bilo v družbi deklet, za katerega se je potegoval in mu ni bilo ljubo, da je slišalo besede, ki jih je bil Hostnik izrekel.

Kmalu pa sta se Hostnik in Golec zopet sprijaznila in si tovariško segla v roke. V Tomažičevem vinotoču so spili

še nekaj litrov vina in ko se je jelo večeriti, je Golec z obema dekletoma nenadoma zapustil vinotoč. Huda jeza je zato popadla Hostnika, ko je opazil, da je ostal sam. Naglo je stopil za družbo in jo kmalu dohitel. Hostnik in Golec sta se zopet sporekla. Iz prepira je nastal pretep in zaman je bilo vse prizadevanje deklet, da bi pomirili razdražene fante. Hostnik je pobesnel, v besnosti izvlekel nož ter Jerneja zaklal, Vidoviča pa lažje ranil. Smrtno ranjeni Jernej se je opotekel in zgrudil v naročje svojega dekleta ter že v nekaj trenutkih izdihnil.

Po krvavem dogodku je ubijalec Hostnik zbežal in se skrival nekaj dni po skednjih. Tretji dan so ga našli orožniki in odgnali. Pri prvem zaslišanju je skušal vse tajiti, končno pa se je le vdal in priznal, da je zabodel Golca, izgovarjal pa se je, da ni imel namena ga usmrtiti.

Obtoženec Hostnik, ki se je pri razpravi zagovarjal s silobranom, je bil obsojen na osem let in en mesec težke ječe ter na povračilo pogrebnih stroškov v znesku 350 Din.

Razpravo je vodil v. s. s. g. Lenart, prisodniki pa so bili višja sodna svetnika gg. dr. Tombak in Zemljčič ter okrožna sodnika gg. Kolšek in Čemer. Obtožnico je zastopal državni tožilec g. dr. Hojnik. Obtoženca pa je branil g. dr. Kleser.

Velik javen shod

sklicuje mariborska podružnica Narodno-strokovne zveze v nedeljo 25. t. m. ob pol 10. uri dopoldne na verandi uniojske pivovarne. Na shodu bodo govorili: Rudolf Juvan in Franjo Rupnik iz Ljubljane ter Rudolf Tumpej in Anton Bajt iz Maribora o socialnem položaju delavcev in nameščencev v državi in o njihovih zahtevah. Narodno-strokovna zveza vabi vse delavce, delavke, privatne in državne nameščence, naj se udeležijo shoda v čim večjem številu, da manifestirajo za izboljšanje svojega socialnega položaja, da protestirajo proti kapitalističnemu izkoriščanju, da protestirajo proti pretiranam najemninam, da protestirajo proti zaposlitvi tujcev dokler traja pri nas nezaposlenost. **Delavci, delavke in javni nameščenci**, 25. september naj dokaže, da se prebujamo in da ne bomo prej utihnil, dokler ne dosežemo svojih pravic!

Odložitev plačanja zvišanih najemnin v mestnih hišah

Na vlogo Društva najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico mestnemu županstvu, je župan g. dr. Lipold odložil plačevanje zvišanja najemnin in odredil, da se pobira v vseh mestnih hišah dosedanja najemnina do končne rešitve prošnji posameznih najemnikov. Zadevno odredbo mestnega župana g. dr. Lipolda je toplo pozdravila vsa javnost, zlasti pa najemniki v mestnih hišah. Novo zvišanje najemnin je občutno zadelo posamezne najemnike in dalo vzpodbudo nekaterim hišnim gospodarjem, da so tudi oni ponovno zvišali najemnine. Pričakujemo, da bo vprašanje zvišanja najemnin v mestnih hišah kmalu in ugodno rešeno, da ne bo nepotrebnega razburjenja in ogorčenja med najemniki, ki težko dihaajo pod današnjimi razmerami.

Tretjo žrtev razvantskega klanja, 34-letnega strugarja Josipa Kranjca, stanujočega v Teslovi ulici v Mariboru, so pripeljali včeraj v bolnišnico. Hudo poškodovan Kranjec je bil med skupino železniških delavcev, ki so se s Pohorja gredoč ustavili v Hamanovem vinotoču in se zapletli v krvav pretep, katerega prvo žrtev so včeraj pokopali, dve pa ležita nevarno ranjeni v tukajšnji bolnišnici. Strugar Kranjec je zaposlen v delavnicah državnih železnic na koroškem kolodvoru. Pri pretepu je dobil hude poškodbe po glavi in životu z nekimi ostrimi predmetom, Zdravniki menijo, da so udarci zadani s sekira.

Na sinočnji seji upravnega sveta »Mariborskih podjetij« se je konstituiralo ravnateljstvo, ki je izvršilni organ upravnega sveta in je bil izvoljen za načelnika župan dr. Lipold, za podnačelnika občinski svetnik g. Franjo Peric, za člane pa občinska svetnika g. inž. Jelenec in g. Saboty. Za predsednika nadzornega sveta je bil izvoljen občinski svetnik g. dr. Rapotec za podpredsednika pa občinski svetnik g. Grčar.

Iz poštne službe. V višjo položajno skupino so napredovali poštni uradniki: Mavricij Gluks v Mariboru, Josip Krivec v Slovenski Bistrici, Gabrijel Sfiligoj v Sent Lju v Slovenskih goricah, Ljudmila Strniševa v Mariboru, Marija Kasjakova v Brezmem, Rika Gselmanova v Mariboru, Marija Verličeva v Moškancih ter Štefanec Davorin in Vekoslav Šturm, oba v Mariboru.

Prva seja novega upravnega odbora »Društva najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico« bo jutri v četrtek ob 18. uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu. Na seji se bo konstituiral odbor, kakor to predvidevajo društvena pravila.

Smrt župnika Peniča v Št. Vidu pri Grobelnem. Sinoči ob 23. je umrl v Št. Vidu pri Grobelnem splošno priljubljeni župnik g. Anton Penič. Bolehal je že več let, pa mu vsa zdravniška znanost ni mogla rešiti življenja. Pretekli petek se je dal prepeljati v celiško bolnišnico, kjer je sinoči umrl. Prijetnega družabnika in vrlega dušnega pastirja bo pogrešal marsikdo. N. v m. p.!

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 74. številki: zakon o postavljanju domov, združb in ustanov, spadajočih v pristojnost ministrstva za telesno vzgojo, nadalje pravila o opravljanju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov v resoru ministrstva pravde ter razne objave iz »Službenih novin«.

Iz Slivnice. Koncert na lok, ki je bil pretekli praznik, je bil za vse poslušalce ugodno presenečenje. Pod vodstvom agilnega in neumornega šolskega upravitelja g. Mejovška, je podal orkester vse točke svojega programa z nepričakovano točnostjo in finim občutkom. Posebej moram omeniti oba solista g. Zalokarja (violina) in gosp. Zapletala (glasovir), ki sta podala svoje točke zelo dobro in pokazala tudi dobro tehnično izurjenost. Mladi godbeniki, vsi člani sokolskega društva, obetajo utemeljeno upanje, da nam bodo prav kmalu nudili nov učitek ter s potrebnim trudom in vežbanjem pod taktirko svojega dirigenta podali novi program z vso potrebno ritmiko in dinamično uglajenostjo.

Veliko zanimanje za gradnjo lesenih hišic. Kako veliko je zanimanje za gradnjo lesenih hišic, se je pokazalo na sinočnem sestanku, ki ga je sklicala podružnica Zdrženja jugoslovanskih železničarjev. Mala dvorana v Narodnem domu je bila nabito polna. Med železničarje so se pomešali tudi drugi interese. Navzočim je obrazložil način gradnje predsednik podružnice g. Tumpej, ki se je že delj časa bavil z vprašanjem, kako rešiti današnje stanovanjsko mizerijo. V stvarnih besedah je objasn timer načrte in priporočal slehernemu, ki le more, da si zgradi tak cenen in zdrav dom. Vsa nadaljnja pojasnila dobe zanimanci pri Nabavljalni zadruzi v Frankopanovi ulici in v njeni podružnici na Aleksandrovi cesti. Pojasnila in nasvete pa bo dajalo interesentom tudi društvo stanovanjskih najemnikov, čim si uredi svojo pisarno.

Iz mariborskega gledališča. Abonentje za novo gledališko sezono 1932-33 se vridno priglašajo. Vendar pa je na razpolago še dokaj sedežev, zlasti v ložah, dasi so mesečni obroki tudi za te sedeže zelo nizki in omogočajo abonman vsakomur. Pozivamo zlasti one interese, ki si žele boljše sedežev, da si jih zagotovijo čimprej. Prijave se sprejemajo pri gledališki blagajni še do sobote, 24. septembra.

Cene sadja. Posestnik iz Slovenskih goric nam piše: Iz poročila nekega mariborskega časnika smo posneli, da se je v Mariboru ustanovilo društvo sadnih trgovcev in izvoznikov z namenom, da ščiti sadjarje pred oduštvom nereelnih sadnih trgovcev. Ali to društvo deluje in kako, nam ne poroča noben list in tudi noben sadjar ne čuti blagodejnega upliva delovanja. Nasprotno, sadni trgovci plačujejo tudi za zlahtno sadje naravnost sramotne cene. Mislim, da bi bilo tu pač na mestu, da navedeno društvo do-ochi in objavi minimalne nakupovalne cene posameznih sadnih vrst. Da je tak poziv potreben, naj navedem nekatere cene, po katerih v južnovzhodnem delu Slovenskih goric sadni trgovci nakupujejo: Za razne vrste najbolj ranega sadja so plačevali te dni 1 Din. Za širokovne ali za kardinala so ponujali prvotno 1 Din, pozneje pa 0.75. Škrobotli ali primčevo jabolko so bili po 0.75, zlate parmen 1, beli sletinec 0.50, damazonke 0.50 in aleksandrovke 0.50 Din. Spričo tega nas res zanima, kako ceno bodo imele pozne vrste, kakor boskopovka, kanadka, baumanova, ananasovka, jonathan, ontario in druge?

Znižanje cen v fizikalnem zdravilišču OUZD. Po prizadevanju mariborskega Slovenskega obrtnega društva je ravnateljstvo OUZD znižalo zdravljenje v fizikalnem zdravilišču za 20 odstotkov za člane Slovenskega obrtnega društva in njih svojece. Ti dobijo omenjeni popust proti izkaznici društva, na kateri mora biti izrecno potrjeno, da je bolnik, oziroma bolnica včlanjena v društvo, odnosno, da je svojec član društva. Poleg tega mora izkaznica vsebovati izjavo društva, da jamči za plačilo stroškov. Na podlagi te izkaznice nakaže potem vodstvo ambulatorija OUZD zdravnika. Račune za zdravljenje morajo člani društva poravnati v enem mesecu po prejemu računa. Ta popust pa ne velja za čistilne kopeli.

Nov gasilni dom v Št. Vidu pri Grobelnem. Prejšnjo nedeljo je bil na najsvečaniji način blagoslovljen novi gasilni dom mladega šentvitskega gasilnega društva, ki obstoja šele 5 let in je ob tej priliki slavilo svoj jubilej. Pripomniti je treba, da si je društvo potrebno orodje in moderno motoriko nabavilo že kmalu po svoji ustanovitvi, zdaj pa je spravilo to orodje pod lastno lepo zidano streho. Slavnosti se je udeležilo gasilstvo in ostalo občinstvo od blizu in daleč. Odbor se vsem darovalcem in podpornikom najiskrenejše zahvaljuje za izkazano pomoč.

Dvajseti požar v Župečji vasi. Včeraj je v Župečji vasi v občini Sv. Lovrenc na Dravskem polju dvajsetič gorelo v letošnjem letu. Tokrat je zgorela kočja posestnika Franca Žunkoviča. Ogenj je objekt popolnoma upelnil in povzročil nad 15.000 Din škode. Ker je stala kočja na kraju vasi in ker je bilo mirno vreme, je bila preprečena večja nevarnost.

Telesno zaprtje, slaba prebava, nenormalni razkroj in gniloba v črevih, prevelika množina kisline v želodčnem soku, nečista koža na obrazu, na hrbtu in prsih, tvori, mnogi katari ustne sluznice izginejo prav kmalu z rabo naravnega »Franz-Josef« grenčice. Številni zdravniki in profesorji »Franz-Josef« vodo že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Napačna identifikacija razmesarjenega ženskega trupla. Izenadeni so bili ptujski orožniki, ko se je predvčerajšnjim zglasil pri njih posestnik Franc Vidovič iz Trdoboja v Halozah in izpovedal, da je že 10. t. m. brez svedu izginila od doma njegova 38letna žena. Po osebnem opisu, ki ga je podal, so se orožniki namreč prepričali, da je bila nesrečnica, ki jo je povozil pred dnevi brzovlak na progi med Ptujem in Hajdino, — kakor smo to že poročali — njegova žena, ne pa 42letna Ivanka Novakova od Sv. Tomaža pri Ormožu, kakor so to prvotno domnevali. Ker so se Vidovičeve izpovedbe skoro točno ujemale z opisom, ki so jih hranili orožniki, se je podala na hajdinsko pokopališče uradna komisija, ki je ekshumirala truplo, v katerem je mož, kakor tudi njegovi sorodniki, spoznali svojo ženo. Kaj je gnalo Vidovičovo v tako strašno smrt, ni znano. V zadnjem času je bila zelo potrta in je često govorila o samomoru.

Današnji trg je bil dobro založen s sadjem in grozđjem. Na novem trgu je stalo 29 voz jabolk, hrušk, sliv, breskev in grozđja. Cena sadju in grozđju, ki vedno bolj dozoreva, je izza zadnje sobote nekoliko padla.

Karambol mestnega avtobusa s kolesarjem. Na Kralja Petra trgu je zavozil včeraj popoldne neki kolesar v mestni avtobus. Trčenje je bilo usodno, ker mu je avtobus popolnoma zdrobil kolo. Kolesar je na srečo ostal nepoškodovan.

Aretacije. Sinoči in davi je policija aretirala 4 osebe. Lojzka H. in Karl W. sta bila aretirana, ker sta se pretepała na ulici, nekemu Vinkotu P. pa so dali prenočišče, ker je bil tako pijan, da ni našel domov. V policijsko past pa se je mela tudi nočna ptička Neža Z., ki je prišla pred kratkim v Maribor ter se preživljala s tajno prostitucijo.

Tatvina. Preteklo noč je neznan tat vlomil v drvarnico tehnika Ivana Bezljaja v Maistrovi ulici in odnesel več velikih kosov premoga in pradne kad, vredno 400 Din.

Očala proti peni. Tvrdba »Črna glava« sporoča: Nova očala proti peni obdajajo vsak zavojček »Črne glave« s »Haar-glanz« Shamponom. Očala varujejo pri umivanju glave in las oči pred vodo in peno in bo to olajšavo in ugodnost znala ceniti vsaka dama, za otroke pa je umivanje as s takimi očali veliko veselje.

Vinska trgatev v nedeljo, dne 25. septembra pri »Teti Rezi« v Laznici.

Gospodarski adresar kraljevine Jugoslavije je izda o ministrstvo za trgovino, ki bo zlasti gospodarskim krogom dobrodošel. V adresarju so v posebnem poglavju navedeni naslovi vseh protokoliranih detaljnih trgovin, naslovi večjih obrtniških podjetnikov, kakor tudi vodnik za potovanje in spisek odvečnikov. Nadalje prinaša več pomembnih in strokovnih člankov o industriji in trgovini, izvozu, uvozu, naših denarnih zavodih, zadružništvu, gospodarskem tisku, gospodarskih ustanovah in organizacijah. Cena adresarju je 50 Din. Naročila sprejema »Zavod za napredek trgovine« v Beogradu.

Prva tovarna avtomobilskih plaščev v naši državi. Te dni se je sestel v Celju odbor, ki je proučil načrte in proračun za gradnjo tovarne avtomobilskih plaščev v naši državi. Gradbeni stroški so predvideni na okroglo šest milijonov dinarjev in je odbor že zainteresiral za to mariborski in ljubljanski Avtoklub. Da bi se taka tovarna pri nas rentirala se odbor naslanja na uvoz plaščev za avtomobile in kolesa, katerih se uvozi vsako leto 40—50.000 za avtomobile in 80.000 za kolesa, v vrednosti okroglo 60—70 milijonov. Če bi se plašči izdelovali v naši državi, bi znašali stroški za sirovine le 10 odstotkov od omenjene vsote in bi se nedvomno mnogo pocenili.

Zbiranje sličic — nov „sport“ za našo mladino

POMEMBNA PRODUKCIJA MARIBORSKE ČOKOLADNE INDUSTRIJE. — NEKAJ MISLI O NOVI VZGOJI.

Eno najpomembnejših gesel, ki so se kdaj iznašala v javnost, je klic: Vse za otroka! Ta misel ni nova, pač pa je v povojni dobi dobila še poseben poudarek. Saj se je ves civiliziran svet zavzel za blagor in napredek mladine, da lahko po pravici pritrđimo znani oznanjevalki »stoletja otrokovega«. Povsod tekmujejo vsi vzgojni činitelji — od družine do državne uprave — da bi pomagali dvigniti živo narodno moč — mladino.

V vzgojnem prizadevanju so pa radi povsem spremenili socialnih, gospodarskih in kulturnih razmer padle mnoge zastarele oblike mišljenja. Rodila se je težnja po novi vzgoji, ki v polni meri vpoštevata telesni in duševni razvoj otroka. Mladinoslovci in vzgojeslovci hočejo prelomiti naziranje, ki zadržuje normalen razvoj otroka z duševnim pritiskom odraslih.

Res je, da smo se odrasli stalno zanimali za telesno rast otroka, mimo duševne rasti pa smo hodili slepi. Otroke smo smatrali za »majhne odrasle«, ne da bi poznali in vpoštevali one trdne, po naravi določene zakone, ki jih razvoj dece potrebuje.

Kakor bi dajali novorojenčku mesto mleka hrane, ki jo uživajo odrasli, smo dajali dečkom in deklicam na raznih stajnostnih stopnjah duševne hrane, ki je niso potrebovali in ki je niso mogli prebaviti... In uspeh? Apatični, nesamostojni ljudje, brez naravnega zanimanja, brez prave zavesti, brez moči — ljudje, ki niso nikake osebnosti!

Če se poglobimo v svojstven način otrokovega življenja, pojmovanja in čustvovanja, nam mora postati jasno, da se dandanes vse premalo oziroma na domačo zaposlitev naše mladine.

Ali res, vse naše mladinske knjige, igre, športi... ustrezajo potrebam otrokovim? Ali so v skladu z občutenjem, z zanimanjem, predstavljanjem, spominjanjem, mišljenjem in hotenjem v tem ali onem starostnem razdobju?

Mladinoslovci so točno dognali, da otrok med 2. in 6. letom ni bitje, ki bi živel v tistem realnem svetu, kakor odrasli. Njegovo življenje je kakor v pravljicah. Doživlja svet in življenje, kakor bi sanjal z odprtimi očmi. Najsrečnejši je v igri, kjer se s samodejstvi. V šolski

dobi od 7. do 14. leta se izvrši v otroku velik duševni prevrat. Njegova pozornost se obrača na zunanji svet, ki ga doživlja že s polno zavestjo, a silno fantastično. Dečku se hoče junakov, močnih roparjev, zmagovalnih raziskovalcev, podjetnih popotnikov in držnih lovcev na divje živali. Prav nič abstraktnega ne mra otrok v tej dobi. Francoz Terrière določuje še le s 13. letom dobo abstraktnega pojmovanja. Takrat se pojavljajo možnosti definicij, n. pr. usmiljenje, pravičnost itd.

Kakor naše knjige v veliki meri le prav malo ustrezajo tem sodobnim izsledkom, tako se tudi žal šola premalo ozira na strukturo otrokovega obzorja. Predavanja in prisiljena berila s pesmicami o živalih, suhoparni sestavki o potovanjih — vse to ne more mladine ogreti. Vtis ni vplival kot doživljanje, ki bi prešinil ves duševni organizem. »Znanje« ostane morda do izpita, kmalu pa — izhlapi, saj je bilo le po naključju vlovljen — balast.

Docela iz drugih vidikov je znana podjetna tovarna čokolade »Mirim« v Mariboru združila »šladko s koristnimi«. Da dobi otrok poleg čokolade (sladkosnednosti menda ne bo popolnoma odpravila niti najhujša »kriza«) tudi nekaj poučnega, je izdala dve zbirki sličic, ki jih деца nalepi v posebne albume: »Kraljestvo živali« in »Popotovanje po okrogli zemlji«. Obe zbirki je opremil z izbranim besedilom priznani mladinski pisatelj R. d. v. Rehar. Prikupljiva, z domovinsko ljubeznijo prežeta snov ob samostojnem zbiranju kar sama oživi in tako preide v otrokovo trajno last. Mladina dobi s samostojnim udejstvovanjem (iskanjem, zamenjavanjem, primerjanjem) toliko novih pobud, da si želi še nadaljne poglobitve in izpopolnitve, ki si jo prav tako skuša pridobiti — samostojno. In tu je prava smer k samostojnemu mišljenju in zaznavanju; pot k — novi vzgoji!

V nekem razredu na neki okoliški šoli si je ves razred pridobil povsem samostojno zoološko in geografsko znanje potom »Mirimovih« albumov. Sličice so v svoji pestrosti mnogo pripomogle k vztrajnemu in živahnemu zbiranju. Mladina ima z albumi nepopisno veselje, saj so pa poleg ličnosti tudi najboljša — učila.

»Ilustrirana čitanka za mladino in ljudstvo« je na področju modernih vzgojnih prizadevanj svojevrsten poizkus, za katerega zaslužita g. Rehar in tovarna »Mirim« vse priznanje. S smiselno reklamo in propagando za svoje izdelke je tovarna dokazala, da ima tudi namen o-

troku ustvariti in razširiti pojmovanje — njemu samemu v prid!

Roditelji in vzgojitelji mladine naj spoznajo svetli zglede podjetnosti naše domače tovarne, drugim industrijam pa naj služi ta primer v posnemanje — v znamenju »stoletja otrokovega«.

Sokolstvo

Razpored telovadnih ur Sokola Maribor-matice

Redna telovadba vseh oddelkov Sokola-matice se začne s ponedeljkom 26. t. m. Telovadba bo do nadaljnjega še na letnem telovadišču po sledečem razporedu: moška deca v sredo in soboto od 17. do pol 19. ure; ženska deca (do 7. leta) v torek in petek od 14. do pol 16. ure; ženska deca (od 8. do 10. leta) v ponedeljek in četrtek od 15. do 17. ure; ženska deca (od 11. do 14. leta) v ponedeljek in četrtek od 18. do 19. ure; moški naraščaj (od 15. do 16. leta) v torek in petek od pol 19. do 20. ure; moški naraščaj (od 17. do 18. leta) v ponedeljek in četrtek od pol 19. do 20. ure; ženski naraščaj v sredo in soboto od pol 18. do 19. ure; člani v torek in petek od 20. do 22. ure; članice v ponedeljek in četrtek od 19. do pol 21. ure. Vpisuje pred vsako telovadno uro vaditelj oddelka.

Sport

Motociklistični lov na lisico.

Motoklub Maribor priredi v nedeljo 25. septembra t. l. (v primeru slabega vremena pa 2. oktobra) lov na lisico. Razpis za lov na lisico: Start: Ob 2. popoldne na Trgu svobode. Konkurenti se morajo oglasiti 1 uro poprej t. j. ob 1. popoldne, da prevzamejo legitimacijo za start. Lisica se bo spustila ob 1. uri popoldne. Proga za lov: Ca 30 km. Meja: Tezno - Ptujška cesta - Sv. Miklavž - Hoče - Tržaška cesta - Tezno. Pot lisice se označi s papirnatimi odrezki. Lisica je dolžna vsake tri kilometre vreči papirnat odrezke, posebno pa na križiščih. Zasedujoči konkurenti imajo za lov lisice predpisan maksimalni čas 2 uri. Ocenitev. Tisti vozač, ki se tekom dveh ur po startu dotakne lisice prvi in ji izroči legitimacijo starta, glasečo na ime, je zmagovalec. Ako se lisica tekom predpisanega časa (v dveh urah) ne ulovi, t. j. do 4. ure, dobi lisica nagrado zmagovalca. Vsi drugi udeleženci dobijo po prireditvi v pisarni kluba za spomin

blanketo. Prijave je treba naznaniti najkasneje do 23. septembra t. l. tajništvo kluba, Gosposka ul. 37 I. od 18. do 19. ure. Istočasno je treba plačati prijavnino, in sicer za člana Din 15.— za goste Din 20.— Za poznejše prijave do starta se plača dvojna prijavnina. Prijavnina se ne vrne. S podpisom prijavnice se podvrže vsak udeleženelec razpisu in se obveže izpolnjevati vse predpise vodstva lova. Nadaljne določbe. Cestne policijske predpise je treba natančno izpolnjevati. O priznanju nagrade, pritožbah in ugovorih odločuje vodstvo lova. Vsak konkurent jamči za vse škode in nezgode, ki bi eventualno nastale z njegovim vozilom. Prireditelj odkloni vsako odgovornost. Prireditelj je upravičen izreči diskvalifikacijo, ako se konkurent ne držijo oblastnih predpisov ali drugih zakonskih določb, ali kršijo sportno disciplino. Da se življenje kluba dvigne, je udeležba vseh članov zaželjena. Vsak član kluba naj agitira radi tega za številno udeležbo pri lovu lisice. Gostje dobrodošli. Po lovu zbirališče vseh tekmecev pri Sv. Miklavžu. — Vodstvo lova.

Mariborski smučarski klub

poziva zimske sportnike, da se čimpreje prijavijo za pohorski tek, ki bo v nedeljo 25. t. m. na progi Ruška koča—Pohorski dom (6 km), in sicer pri Sport-Rogliču na Grajskem trgu.

»Gospodična, ali je res, da ima gospod brez brik okus po jajcu brez soli?«
»Gospod, jaz nisem še nikoli...«
»Toda gospodična!«
»... Jedla jajca brez soli!«

Drago Cvetko:

Finale

Glej ga no, strica Matica, kako se mu je raztegnil obraz, ko je bral v časnikih, da bo v mestu ves teden veselo. »Eh, to je nekaj za mene!« je zadovoljno zamomljaj, pa je pomislil: »Kako neki bi se svojli stari izmuznil? To bo težko!«

Vendar je bil stric Matic iznajdljiv mož. Šel je iz sobe ter iskal nekaj, česar še nikoli ni imel: srebrno uro! Repotal je in ropotal ter poklical svojo Nežo: »Hej stara, kjer pa je moja srebrna ura? Kam si jo že zopet spravila?« Neža ga je začudeno pogledala in se prekrizžala: »Joj, moj stari je pa zblaznel!« Stopila je nekaj korakov nazaj, Matic pa naprej in je rentočil. Vendar je tudi Neža bila zgovorna (saj ji niso zastoj nadali imena »okrajna pošta!«) in beseda je dala besedo, beseda pa Maticu vzrok, da je preizkusil svojo moč na Neži. Ta je jokaje odhitela v kuhinjo in se zaklenila vanjo: »Dedec nemarni, da se mi nikoli več ne prikažeš pred očmi!« »No, hvala Bogu, dosegel sem, kar sem želel!« se je razveselil Matic. Praznje se je oblekel in odjadral v Meran, slavno mesto slavni vin in drugih dobrih reči. Vso pot je premišljeval o čudovitem Harryju Bertu in o drugem. Pogledal si bo razstave, mogoče bo tudi kupil nevesto, če mu stara medtem umre. Ko je vstopil v mesto, mu je srce zadrhtelo v prečudnem slavnostnem pričakovanju. Zastave so vihrale s hiš, krasne ulice so se kar svetile in neznanke množice so se valile po njih. Tolike ljudi ni videl več od tistih časov, ko je začel lasati svoje prelube učence v hribih. Kako čudni ljudje so to! Gotovo tujci, ki so prišli uživati veselje tega tedna! Pobara! je pobčka na ulici: »Ti mali, povej no, odkod so pa ti ljudje?

Kratkohlačarju je Matic ugajal, saj je imel strahovito hude brke. Zarezal se mu je v obraz: »Odkod ste pa vi, stric Matic, da ne veste, v katerem mestu ste!«

Začuden je pogledal stric Matic: »Odkod ta pobalin ve, kdo sem jaz?« Pogledal je za njim, da bi ga povprašal, a ni ga bilo več!

Šel je dalje in je zagledal tistega čudovitega Harryja Berta, za katerega je avtor izvedel, kdo je in je slišal govoriti o njem razne razveseljive stvari. (No, eno bom vam povedal: namreč, da se je avtorju za članek zahvalil, češ: »Hvala! Naredil si me vsaj popularnega!« Tudi sem slišal, da je izrekel strokovno mnenje, da je Nietzsche Cankarjev roman! Filologi, na delo!) Ves vzradoščen je bil, ko ga je zagledal, saj še nikoli ni bil v Hollywoodu in si je že močno želel, videti filmsko prikazen. — No, ko se ga je stric Matic nagledal, je korakal proti cerkvi. Ah, čudo božje, kaj je vse videl! Dične paviljone, polne najbolj mičnih stvari, od avtomobilov do iglic. Občudoval je krasne palače, ki so se svetile v dopoldanskem solncu. Vse mu je bilo novo in pri duši mu je bilo toplo, ko je čutil praznično, veselo razpoložnje. Ves dan je krožil po mestu, zvečer pa jo je mahnil v bajno razsvetljeni park, v katerega je prišel le proti odkupnini. Ni bila velika, saj v Meranu je vse tako poceni. Svirači so tako lepo, da bi stric Matic stopil kakor Matajev Matija pred kapelnika in mu ponudil sira na pipcu in vrček piva. — Naslednje večere je tudi obiskal koncerte in je bil vesel, da nudi slavni Meran svoj program le zvečer in ne dolgo, namreč le kakšno uro. Saj je tako rad popoldne spal in težko bi mu bilo, da bi moral hiteti z razstave na razstavo. Saj mu je bilo še tiste pred cerkvijo dovolj,

druge pa so mu bile baš dovolj, da je potolažil svoje poželenje po razstavah. Zlasti je bil hvaležen tistemu hudemu profesorju Šabu, ki ga je silno navdušil za rimske pisrke in slično in je sklenil, da bo tudi on poskušal izkopavati razne jamske medvede in slično.

No, stric Matic je bil prav zadovoljen s programom, čemur se ni čuditi, saj mu je nekoč profesor dejal, naj gre na Pohorje koze past. In to je že nekaj, dragi moji. Pri vsej svoji pameti pa je videl, da je nekaj na vsem tednu, ampak tudi, da nekaj manjka. Torej pogum za prihodnjici! —

Stric Matic je čital velike plakate in zvedel čudo vseh čud, da bodo ti ljudje v Meranu prodali na prostem nevesto. Kaj le bo to? Šel je poslušat.

Silno mu je ugajalo. Sam je rekel: krasna slika, pevci izvrstni. Vsi so mu ugajali: ženin in nevesta ter tisti globoki bas; (ime je Matic pozabil!)

Na vse grlo se je zasmeljal, ko je videl, kako jo je pogodil tisti ženin. Tudi on da bi tako naredil! Torej, neveste niso prodali zares in to mu je tako ugajalo, da je šel v gostilno in se ga pošteno nakuhal! Domov grede pa je modroval po ulicah in risal veliki M. Saj je to začetna črka njegovega imena in lepega Merana. Pa sta se le srečala s policajem, ki ga je pobara! »Hej mož, kam pa vi?« Neverjetno ga je pogledal Matic! Ko pa je zagledal rešpektno čepico, je kapituliral: »Domov, gospod policaj, domov!« »Tako je prav! Odkod pa ste?« »Ej, vejo gospod policaj, mi smo tam v hribih doma. Zvedeli smo, da bo pri Vas zanimivo in smo vas prišli obiskat.« (Stric Matic je v času vinskih duhov nazival samemega sebe z »M!«) »No, in kako vam ugaja, mož?« »Vam povem, krasno! Če

bi živel v Gradcu, (ki ga je imel že čisto na koncu sveta!) bi prišel k vam v Meran. Škoda, da nisem prej vedel, da boste prodali nevesto! Bi se sam potrudil za njo, saj je fletna deklica! Škoda, da še moja stara rentočil!

Drugi dan je ogledoval tisto veliko palačo poleg krčme, kjer treba poriniti v špranjo denar in kar samo ven priteče, česar si človek zaželi! Pa pride študent in mu pravi: »Čujte, stric Matic (že spet!)! A veste, kaj je to?« »Kaj pa?« »Meranski tičnik, (Meranci še rajši pravijo podnebnik!) v katerega spravljajo norce iz vašega kraja!« in zmagovito pogleda okoli sebe, Matic pa modro pogleda in pravi: »Ah, da! Saj sem si takoj mislil, ker za vas bi bila ta hiša premahna!«

Študent ga je debelo pogledal in izginil. Stric Matic se je zasmeljal in rekel: »No, hvala Bogu! Saj ga mi tudi še pogruntamo!« — Še se je sprehajal po Meranu, kar naenkrat ga sreča postrešček in pravi: »Vi ste stric Matic, kaj ne?« »Kako pa vi to veste?« pravi Matic. »Eh, veste, pri nas se vse zve! Enkrat kihnete in že vsi vedo, kdo je kihnil!« »Zakaj ste me pa pobarali?« pravi Matic. »Prišlo je pismo od vaše Neže, da morate priti takoj domov!« To se je ustrašil stric Matic. Hlačice so se mu tresle, kakor bi potegnili sever. Urno je hitel domov v strahu pred ženo; vendar je bil strašansko zadovoljen, saj je dognal, da se je izvrstno zabaval v Meranu in da takšnega lepega programa menda ne bo več videl.

Nu, prijateljčki moji! Zdaj bi še radi vedeli, kako je bilo doma? Nak, tega vam ne povem, kaj je bilo. (Tihó Vam pa priznam, da je včasih dobro, če so žene hude!) Pa jim ti morda povej, Rado! Saj imaš že izkušnje!

Pietre Loti:

Lotijeva ženitev

Roman

To vprašanje mi je bilo stavljeno pod kraljevsko verando. Ležal sem na asuri in držal v roki pet kvart, ki mi jih je bila oddelila mala prijateljica Teria; meni nasproti je ležala moja nenavadna partnerica, kraljica, ki je zelo strastno kvartalala. Na sebi je imela lahko jutranjo haljo rumene barve, okrašeno z velikimi rdečimi cveti; kadila je veliko cigaro iz paudanusa, zvito iz preprostih naravnih listov. Dve dvorjanki, okrašeni z jasmynom, sta zapisovali točke, mešali kvarte in nama pomagali s svojimi nasveti, nagibajoč se radovedno preko najinih ramen.

Zunaj je deževalo; bil je eden onih bujnih, toplih in dehtečih nalivov, ki jih povzročajo poletne burje; velike kokosove palme so se upogibale pod težo vodnih curkov, ki so se zlivali preko njihovih velikih listov. Gosto nakopičeni oblaki so se spajali z goro v mračno in neprijazno enoto. Iznad tega fantastičnega prizora se je dvigal v daljavi le črni greben vrha Fataua. V zraku se je čutila sopara burje, ki je legala na čutila in misli.

»Da se oženim z malo Rarahu iz apirskega okraja?« — Ta predlog mi je bil izrečen tako nenadoma in nepričakova-

no, da sem se pogreznil v dolgo premišljevanje.

Po sebi se razume, da mi kraljica, ki je bila zelo bistra in pametna žena, ni predlagala zakona po evropskih običajih, ki zvežejo človeka za vse življenje. Bila je navajena gledati skozi prste, dasi se je mnogo trudila, da bi zboljšala razuzdano življenje svojega ljudstva in ga spravila v sklad z zahtevami krščanstva.

Bil mi je torej ponuden navadni tahitski zakon, in nobenega pametnega vzroka nisem imel, upirati se kraljičini želji; in mala Rarahu iz apirskega kraja je bila vendar tako lepa.

Kljub temu sem se, ves vznemirjen, skliceval na svojo mladost. Mimo tega sem bil stalno pod nadzorstvom admirala z »Rendirja«, kateremu ta zakon morda ni bil pogodu. Naposled pa je ženitev draga stvar, celo tudi na Oceaniji. Najvažnejše je pa bil strah, da bi moglo naše brodovje nenadoma odpluti in potem bi bilo slovo od Rarahu neizbežno, solzno in grenko.

Kraljica Pomare se je smejala vsem tem pomislekom, ki je očito niso mogli prepričati. Po kratkem molku mi je ponudila svojo dvorjanko Faimano, katero sem odklonil brez dolgega pomišljanja. Tedaj je pa njen obraz postal nenadoma prevejan in lokav in njene oči so se ozrle po kneginji Ariiteji.

»Če bi ti bila ponudila to, bi se bil nemara bolj požuril s pristankom, kaj ne,

Loti?«

Stara žena je pokazala s tem, da je uganila tretje in nedvomno najresnejšo tajno mojega srca.

Ariiteja je povesila oči in lahna rdečica je občila njena tiha lica; pa tudi sam sem začutil, da mi je nenadoma planila vsa kri v glavo in v globinah gorovja se je utrnil prav tisti hip blisk ter s silnimi gromom podčrtal napeti prizor melodrame.

Zadovoljna s svojo šalo, se je Pomare tiho, lokavo smejala. Obenem je izkoristila mojo zmedo in zabeležila dvakrat »te tane«, kralja.

Pomare, ki ji je bila ecarté najljubša zabava, je nenavadno rada sleparila; sleparila je celo pri igri po dvornih večerjeh, ko je kvartalala z guvernerjem in admirali, seveda ne zaradi onih nekaj zlatnikov, temveč zaradi veselja, ki ga ji je povzročala vsaka zmaga nad soigravcem.

XIV.

Rarahu je imela dve musulnasti halji, belo in rožnato, ki jo je izmenoma oblačila ob nedeljah preko modrega in rumenega parea in šla potem v cerkev protestantskih misionarjev v Papetu. Takrat si je splela lase v dve dolgi črni kiti in zataknila za uho velik cvet ibiskusa, ki je s svojo živo rdečico dajal njenemu bakrenemu obrazu bledejši izraz.

Po službi božji je ostajala še nekaj časa v Papetu, a ogibala se je zelo skrbno družbi mladih deklet in žena ter trgovin

kitajskih trgovcev, ki so prodajali čaj, kolače in pivo. Obnašala se je zelo lepo in držeč za roko svojo prijateljico Tiahui se je potem vračala v Apire, da se preobleče.

Lahen, zadržan smehljaj in malo zakrit pogled je bil edini pozdrav, ki sta mi ga Rarahu in Tiahui privoščili, kadar smo se srečali na papetskih ulicah.

XV.

Rarahu in jaz sva preževala že več ur skupaj ob potoku Fataua, v našem kopalnišču pod govami, preden mi je kraljica Pomare stavila predlog za ženitev. Pomari, ki je vedela vse, kar je hotela vedeti, je bilo to zelo dobro znano.

Okleval sem precej dolgo. Branil sem se z vsemi silami, in ta nenavadni položaj se je širil do neverjetnosti, več dolgih dni. Ko smo opoldne legali v travo, da se odpočijemo, in ko je Rarahu objela z rokami moje telo, sva zaspala drug poleg drugega kakor brat in sestra.

Bila je prava otročja komedija, kar sva počenjala midva, in nihče ni imel o njej niti najmanjšega pojma. Občutju »radi katerega je Faust okleval na Marjetičinem pragu«, bi se bil napram tahitski deklici morda sam smejal, če bi bil malo starejši; štab častnikov na »Rendirju« bi se pa bil gotovo krohotal na vsa usta in v Tetuarinih očeh bi postal nenavadno smešen.

(Nadaljevanje sledi.)

Konjice

Ustanovitev strelske družine v Konjicah se je izvršila na ustanovnem občnem zboru v soboto, 17. septembra v dvorani Narodnega doma. Uvodoma je g. notar Rado Jereb pozdravil številne zborovalce in obrazložil pomen strelskih družin. G. dr. Ervin Mejak je poročal o pripravah za ustanovitev, ki jih je vodil posebni pripravljalni odbor, se dotaknil vprašanja strelšča in naznanil, da je vstopilo v družino dosedaj 54 članov in članic. Prečital je nato pravila družine, ki so bila soglasno sprejeta, članarina se je določila na 2 Din na mesec. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni v odbor družine: predsednik Alojzij Smid, sodnik, prvi podpredsednik Rado Jereb, notar, drugi podpredsednik dr. Ervin Mejak, odvetnik, tajnik Srečko Vališer, hranilniški uradnik, blagajnik Franjo Lorber, davkar, član uprave dr. Mate Suháč, okrajni glavar, dr. Ante Gorličar, zdravnik, dr. Ivo Rudolf, zdravnik, Al. Križnič, zasebnik, Ivan Nemeč, kmetijski referent, Ciril Žagar, trgovec in Franc Ajdnik, delavec. Za preglednike so pa bili izvoljeni: Vaclav Prorazil, lekarnar, Ivan Nedilka, administrativni kapetan in Nande Nardn, žel. uradnik. Ustanovitev družine je naša javnost z veseljem pozdravila, in kaže že sedanje veliko zanimanje za to organizacijo, da bo njeno delovanje uspešno.

Iz sokolskega delovanja. Stoletnico Tyrševega rojstva je Sokolsko društvo Konjice proslavilo ob zaključku Tyrševega leta na dan 100 letnice, v soboto 17. septembra s slavnostno sejo društvene uprave, h kateri je bilo vabljeno članstvo, ki se je tudi v velikem številu udeležilo. Društveni starešina dr. Mejak je podal kratek pregled Tyrševega delovanja in v kratkih obrisih pokazal njegove velikanske zasluge za Sokolstvo in posebej za slovanstvo. Tyršev zvezdni tek v nedeljo 18. septembra je naše občinstvo, ki se je v velikem številu zbralo ob državni cesti, z zanimanjem gledalo. Sokolsko društvo Konjice je postavilo za štafeto 13 tekačev, ki so v 23. minutah preleteli 6 km in oddalo zastavo s Tyrševim emblemom članu društva Oplotnica.

Premovanje živine v Vitanju. Dne 14. septembra t. l. je trg Vitanje obhajal prvi pravcati kmetijski praznik. Na razstavnem prostoru se je dvigal slavolok z napisom: »Čast kmetiskemu delu in uspehu«. Agini predsednik okrožnega kmetijskega odbora g. Lojze Križnič je v vzpodbujajočih besedah pozdravil preko 400 glavo množico, ki je prihitela na to prireditve in podal smernice, ki si jih je žadal kmetijski odbor pri živinoreji. Vzpodbudil je množico k vztrajnemu delu, neglede na težke gospodarske razmere. G. Ivan Nemeč, kmetijski referent, je obrazložil pomen prireditve in nalogo

živinorejskih društev. — Priganih je bilo na premovanje 50 krav in telic ter 6 bikov. Razdeljenih je bilo 12 nagrad v skupnem znesku Din 1000.— Živinorejsko selekcijsko društvo v Vitanju je na to svojo prireditve in na svoje uspehe lahko ponosno.

Letalska padala še niso zanesljiva

Preteklo nedeljo so bile na praškem letališču velike letalske produkcije, na katerih naj bi se med drugim tudi spustilo 5 letalcev iz letal v veliki višini s pomočjo padal na zemljo. V zadnjem trenutku pa je vojno ministrstvo spuščenje s padali prepovedalo in je dovolilo, da se smejo spustiti na zemljo samo umetno izdelane lutke, ki naj imajo človeku odgovarjajočo težo. Tako se je tudi zgodilo. Dočim pa so srečno prispela na tla le 4 padala, se peto ni hotelo odpreti in se je lutka na tleh popolnoma razbila. Tako je pravočasni in umestni odlok vojnega ministrstva rešil človeško življenje.

Velika eksplozija bencina zaradi cigarete. V Clermon Ferrantu je pred dnevi neki delavec, ki je bil zaposlen pri velikih bencinskih skladiščih, kljub ostri prepovedi prižgal v bližini tankov cigareto. Nenadoma se je bencin vnel in so zleteli v zrak trije bencinski tanki, ki so

vsebovali 20.000 litrov bencina. Gasilcem je po štiriurnem naporu komaj uspelo pogasiti ogenj in obvarovati sosednja poslopja strašnega uničenja.

Zanimiva anekdota.

Znani francoski filmski zvezdnik Chevallier je nedavno pripovedoval sotrudnikom nekega pariškega lista svoje srečanje z Bernardom Shawom. Ko je bival Chevallier pred meseci v Londonu, je bil počaščen z vabilom na obisk k Bernardu Shawu. Imel je silno tempo pred tem izrednim srečanjem, kar Chevallier odkrito prizna. Bal se je namreč, da se ne bi blamiral pred svetovno znanim najduhovitejšim satirikom. Njun razgovor je trajal nad dobro uro in je ob slovesu potekel zelo originalno. Shaw je namreč rekel, da Chevallierja še nikoli ni videl ne na platnu ne na odru. Za trenutek je Shawovo slovo osupnilo in zmedlo Chevallierja, naglo pa se je znašel in z ljubeznivim nasmeškom odgovoril: »Tudi jaz še nisem videl kake Vaše drame na oderskih deskah, niti nisem še prečital kake Vaše stvari.«

Na cesti.

— Gospod stražnik!
— Kaj pa je, fantek?
— Ali niste videli iti tod mimo gospo brez mene?

- Lepo sobo in kabinet takoj oddam. Beogradska ulica 28. 3105
- Lepo, malo sobico z električno lučjo ceneno oddam. Mele, Trdinova ulica 2. 3106
- Najcenejši brivec »Koštomaja«, Mlinska ulica 8. Britje Din 2, striženje Din 4. 3107
- Na dobro domačo hrano sprejemem 6 boljših oseb. Tattenbachova ulica 1/I. 3108
- Vinske sode, prvovrstne po 76 in 80 hektolitrov poceni prodam. Gjurjo Valljak, Maribor, Kino Union. 3104

se neka Vam poven Najboljše kupuje te za Vaše težke za služni denar v modni in konfekcijski trgovini

J. LAU

Modne liste

za jesen in zimo

Knjigarna Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova c. 13

- Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.— »Šlager«, Slovenska 18. 2501
- »Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500
- Morske ribe, dnevno sveže na različne načine pripravljene po zelo nizki ceni se dobijo pri Povodniku, Rotovski trg 8. 2954
- Stanovanje, trgovski okal in prostore za skladišče oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2928
- Trgovska hiša s tremi lokali, najlepša lega, pripravna za zdravnika, za Din 270.000 na prodaj. Rapid, Gosposka ulica 28. 3110

Vse šolske knjige za vse šole in vse šolske potrebščine

kupiš najbolje in najceneje v knjigarni

Tiskovne zadruga, Maribor, Aleksandrova cesta 13

Državni uslužbenci dobijo popust. Dajemo tudi na odplačila!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru